

občina krško

Številka: 007-11/2019-O703

Datum: 18. 11. 2019

9. / **4.**
seja / točka

Zadeva: **Informacija glede predloga nove pokrajinske delitve Slovenije**

Predlagatelj: **mag. Miran Stanko, župan Občine Krško**

Pripravila: **Služba za pravne in splošne zadeve**

Poročevalec: **mag. Miran Stanko, župan Občine Krško**

Postopek sprejemanja: **Predlog sklepa**

Matično delovno telo: **Kolegij Občinskega sveta**

Predlog sklepa: **Občinski svet sprejme Informacijo glede predloga nove pokrajinske delitve Slovenije**

mag. Miran Stanko, l.r.,
župan

Priloge:

- Informacija glede predloga nove pokrajinske delitve Slovenije,
- Predlog Zakona o pokrajinah ZPok,
- Predlog Zakona o ustanovitvi pokrajin ZUPok.

OBRAZLOŽITEV

1. Pravne podlage za ustanovitev pokrajin

Zakon o lokalni samoupravi iz leta 1993 je na podlagi 143. člena ustave uredil povezovanje občin v pokrajine zaradi urejanja in opravljanja lokalnih zadev širšega pomena, postopek ustanovitve pokrajine, pravni status pokrajine, izstop občine iz pokrajine, prenos nalog v izvirno pristojnost pokrajin ter načela prenosa nalog iz državne pristojnosti v opravljanje pokrajinam, organe pokrajine, predstavništvo občin v pokrajinskem svetu in druga vprašanja uvedbe pokrajin.

Določbe Zakona o lokalni samoupravi /ZLS/ niso bile nikoli izvedene. Ureditev pokrajin v ustavi in zakonu je bila od vsega začetka sporna. Prvič zaradi tega, ker naj bi se v pokrajine povezovale občine, torej bi bile ustanovitelj pokrajin občine. S tem bi bile pokrajine institucionalna oblika medobčinskega sodelovanja. Drugič pa zaradi tega, ker se je ves čas postavljalo vprašanje, ali je Republiko Slovenijo glede na njen teritorialni obseg treba notranje organizirati tudi na pokrajine.

S strategijo Republike Slovenije za vključevanje v Evropsko unijo je bila kot usmeritev in ukrep politike izrecno predvidena vzpostavitev pokrajin kot vmesne ravni teritorialne upravne organiziranosti, ki bi lahko delovala kot partner evropskih strukturnih skladov ter v čezmejnem regionalnem sodelovanju. Regionalizacija je nujna podlaga za hitrejši in bolj uravnotežen razvoj Slovenije. Ob izvajanju zakonov, s področja spodbujanja skladnega regionalnega razvoja kot temeljne sestavine razvojne politike v Republiki Sloveniji in Evropski Uniji, se je pokazalo, da rešitve, ki dajejo sicer teritorialni okvir in opredeljujejo regionalni razvoj kot skupno odgovornost države in občin, ne omogočajo uveljavljanja regionalnih interesov, kar ima lahko za posledico neučinkovito ter razvojno in ekonomsko neustrezno izvajanje razvojnih funkcij. Ob odsotnosti pokrajin se je Vlada RS s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 zavezala k postopni vzpostavitvi regionalnih struktur s povezovanjem občin v razvojne regije, ki je v obstoječem sistemu javne uprave edina delujoča regionalna povezava občin na podlagi določb Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja. Ta proces povezovanja občin in opravljanja razvojnih nalog na regionalni ravni pa je temelj za vzpostavitev pokrajinske ureditve Slovenije.

Od uvedbe lokalne samouprave v letu 1994 se je pokazalo, da je Slovenijo treba regionalizirati z ustanovitvijo pokrajin. Tega pa ni bilo mogoče storiti brez spremembe ustave, ki bi na območju cele države hkrati omogočila ustanovitev pokrajin kot samostojnih upravno političnih teritorialnih skupnosti in razvojnih entitet s položajem pravne osebe javnega prava, z lastnim premoženjem in finančnimi viri, z izvirnimi pristojnostmi in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi. S spremembami je bilo treba omogočiti izvedbo decentralizacije oziroma prenosa upravljanja javnih zadev z državne na lokalno, pokrajinsko raven v skladu z načelom subsidiarnosti.

S sprejetjem Ustavnega zakona o spremembah Ustave Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 68/06) so bili spremenjeni 121., 140. in 143. člen ustave, ki so podlaga za oblikovanje zakonov, s katerimi bodo urejeni oblikovanje območij pokrajin, njihov pravni status, organizacija, naloge in financiranje.

Z ustavnim zakonom se v državno ureditev Republike Slovenije umeščajo pokrajine kot samostojen upravno politični teritorialni podsistem lokalne samouprave. Novi določbi 121. in 140. člena ustave sta odprli proces decentralizacije javne uprave s prenosom izvajanja državnih nalog na lokalne skupnosti in s tem uveljavljanje evropskega načela subsidiarnosti. Na podlagi 143. člena ustave so pokrajine dobile pravni status samoupravnih lokalnih skupnosti s pravico do pokrajinske samouprave in neposredno izvoljenimi predstavniškimi organi.

Pri oblikovanju območij pokrajin, ki so v skladu z ustavo samoupravne lokalne skupnosti, gre s stališča načel lokalne samouprave o teritorialni samoupravnosti za območje, poseljeno s prebivalci, ki imajo skupne interese in potrebe, ki so jih sposobni in jih želijo skupaj uresničevati. Torej so pokrajinska skupnost.

Pokrajine bodo ustanovljene hkrati na območju cele države, imele bodo isti pravni status in iste naloge v vsej državi. Pokrajine bodo opravljale lokalne zadeve širšega pomena in zadeve regionalnega pomena, ki bodo določene z zakonom. Poleg tega ustava omogoča prenašanje izvajanja državnih nalog. Določba ustave določa način sprejemanja zakona o ustanovitvi pokrajin z dvotretjinsko večino navzočih poslancev in ob sodelovanju občin.

Sposobnost pokrajinske skupnosti, da samostojno in demokratično v sistemu pokrajinske samouprave uresničuje skupne interese in zagotavlja skupne potrebe svojih članov, se izkazuje v ustreznem obsegu lastnih človeških, materialnih in finančnih virov. Pokrajina je torej v skladu z ustavnim konceptom geografsko zaokrožena teritorialna enota, ki ima možnosti, da zaradi svojih gospodarskih, človeških, prostorskih in drugih zmogljivosti, zagotavlja uresničevanje potreb pokrajinske skupnosti v skladu z njenimi interesi. S tem je opredeljeno osnovno izhodišče, po katerem je pokrajina območje z lastnimi zaključenimi funkcijskimi in infrastrukturnimi sistemi. Optimalna regionalizacija bo zagotavljala možnosti za skladnejši regionalni razvoj, porast razvojnih potencialov in stabilnosti razvojnih procesov in nikakor ne poslabšanje sedanjih razmer in nove prostorske ter razvojne neuravnoteženosti. Pomenila bo racionalno organiziranost državne uprave na regionalni ravni, splošno optimalno dostopnost do njenih služb in vsebinsko usklajeno umestitev pokrajin v hierarhijo teritorialnih členitev. Skladno s Strategijo razvoja lokalne samouprave v Republiki Sloveniji do leta 2020 se bo z ustanovitvijo pokrajin krepil partnerski odnos med organi države in lokalne samouprave, kar je pogoj za pospešen razvoj obeh sistemov. Po reformi lokalne samouprave je Slovenija v letu 1994 dotedanji enotirni upravni sistem nadomestila z dvotirnim, s čimer je bila postavljena jasna meja med lokalno samoupravo in državno upravo, vendar pa sistema, nista ustrezno povezana, da bi zagotavljala učinkovito delovanje državne uprave na lokalni ravni ter predvsem učinkovito izvajanje javnih storitev. Z ustanovitvijo pokrajin se tako ponuja možnost odprave dvotirnega upravnega sistema in vzpostavitve enotirnega sistema, v katerem bi prenesene državne naloge na lokalni ravni izvajale pokrajinske uprave.

Pokrajine so nova upravna struktura, ki bo zapolnila vrzel med (pre)majhnimi občinami in državo in bo primerno mesto za uresničevanje načela subsidiarnosti oziroma za nujno potrebno decentralizacijo in demokratizacijo naše države. To dograditev lokalne samouprave nam narekujejo najprej domače razmere in razlogi, pa tudi primerljivost z evropskimi kriteriji in standardi, ki jih vsebujejo ratificirana Evropska listina lokalne samouprave (MELLS) in drugi dokumenti Sveta Evrope in evropske unije. Dobra

lokalna in regionalna samouprava je javna dobrina, ki jo žele zagotoviti države članice Sveta Evrope. Zagotavljanje dobrega lokalnega in regionalnega upravljanja je bistveni cilj, ki ga morajo zasledovati članice Sveta Evrope, z namenom odgovoriti na izzive, s katerimi se soočajo njihove družbe in upoštevati legitimna pričakovanja njihovih državljanov. Hkrati regionalna samouprava spodbuja učinkovito rabo različnih regionalnih virov in ohranja regionalno identiteto.

Vir: <http://www.pokrajine.si/o-pokrajinah/>

2. Projekt priprave pokrajinske zakonodaje

Po posvetovanju s predsednikom Republike Slovenije g. Borutom Pahorjem, predsednikom Državnega sveta RS g. Alojzom Kovšco, predsednikom Skupnosti občin Slovenije dr. Aleksandrom Jevškom, predsednikom Združenja občin Slovenije g. Robertom Smrdeljem in predsednikom Združenja mestnih občin Slovenije mag. Gregorjem Macedonijem z dne 13. maja 2019 je bila, na podlagi poziva predsednika Državnega sveta RS ter sklepa predsedstva Skupnosti občin Slovenije in sklepa predsedstva Združenja mestnih občin Slovenije osnovana skupina strokovnjakinj in strokovnjakov s področja lokalne samouprave in regionalnega razvoja pod vodstvom izr. prof. dr. Boštjana Brezovnika (Pravna fakulteta Maribor), z nalogo priprave predlogov pokrajinske zakonodaje, na podlagi katere so predsedniki v mesecu oktobru 2019 opravili razpravo o ustanovitvi pokrajin v Republiki Sloveniji.

Cilj projekta je ustanovitev pokrajin z namenom uvedbe učinkovitega in preglednega upravljanja za zagotavljanje kakovostnih storitev za lokalno in regionalno prebivalstvo ter zagotavljanje skladnejšega regionalnega razvoja.

Vir: <http://www.pokrajine.si/o-projektu/>

3. Strokovna skupina za pripravo osnutkov pokrajinske zakonodaje

Za pripravo gradiva pokrajinske zakonodaje je bila imenovana strokovna komisija.

Članice in člani strokovne skupine za pripravo osnutkov pokrajinske zakonodaje so:

- prof. dr. Boštjan Brezovnik (Pravna fakulteta Maribor) (vodja projekta),
- prof. dr. Franc Grad (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Ciril Ribičič (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Igor Kaučič (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Rajko Pirnat (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Senko Pličanič (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Gorazd Trpin (Inštitut za upravno pravo Ljubljana),
- prof. dr. Saša Zagorc (Pravna fakulteta Ljubljana),
- doc. dr. Mitja Horvat (Pravna fakulteta Ljubljana),
- as. dr. Bruna Žuber (Pravna fakulteta Ljubljana),
- prof. dr. Miro Haček (Fakulteta za družbene vede Ljubljana),
- izr. prof. dr. Vladimir Prebilič (Fakulteta za družbene vede Ljubljana),
- izr. prof. dr. Irena Bačlija (Fakulteta za družbene vede Ljubljana),
- doc. dr. Simona Kukovič (Fakulteta za družbene vede Ljubljana),
- prof. dr. Polonca Kovač (Fakulteta za upravo Ljubljana),

- doc. dr. Alma Zavodnik Lamovšek (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Ljubljana),
- doc. dr. Samo Drobne (Fakulteta za gradbeništvo in geodezijo Ljubljana),
- doc. dr. Ivan Žagar (Občina Slovenska Bistrica),
- prof. dr. Matej Avbelj (Fakulteta za državne in evropske študije),
- prof. dr. Jurij Toplak (Pravna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Aleš Ferčič (Pravna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Borut Holcman (Pravna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Bojan Tičar (Pravna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Žan Jan Oplotnik (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Borut Bratina (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Dušan Jovanovič (Ekonomsko-poslovna fakulteta Maribor),
- prof. dr. Mitja Slavinec (Fakulteta za naravoslovje in matematiko Maribor),
- doc. dr. Franjo Mlinarič (Kozminski univerza Varšava),
- prof. dr. Jernej Letnar Černič (Fakulteta za državne in Evropske študije Nova Gorica),
- dr. Dušan Štrus (Državni svet RS).

Vir: <http://www.pokrajine.si/people/>

4. Načrt aktivnosti

Vsi koraki s celotnim načrtom aktivnosti v zvezi s projektom ustanovitve pokrajin so predstavljeni na spletni strani www.pokrajine.si, ki služi predstavitvi in spletni podpori projektu ustanavljanja pokrajin.

Načrt aktivnosti je bil zasnovan tako, da obsega naslednje posamezne aktivnosti, ki so bile v delu že izvedene:

- 26. junij 2019: poziv strokovni skupini, delovnim telesom združenj občin ter delovnim telesom parlamentarnih političnih strank za pripravo pripomb in dopolnitev k osnutku Zakona o pokrajinah /ZPok/ (rok do 31. julija 2019);
- 26. junij 2019: poziv strokovni skupini za pripravo strokovnih prispevkov v podporo projektu ustanavljanja pokrajin. Strokovni prispevki bodo objavljeni v zborniku razprav z naslovom 'Pokrajine v Republiki Sloveniji' (rok do 10. septembra 2019);
- 10. julij 2019: posvet članov strokovne delovne skupine za pripravo osnutkov pokrajinske zakonodaje pri predsedniku Državnega sveta Alojzu Kovšci;
- 15. julij 2019: vzpostavitev spletne strani www.pokrajine.si, ki služi za predstavitev in spletno podporo projektu ustanavljanja pokrajin ter spletne strani e-demokracija.pokrajine.si, ki omogoča spletno spremljanje priprave pokrajinske zakonodaje;
- 1. avgust 2019: poziv občinam in zainteresirani javnosti za pripravo pripomb in dopolnitev k osnutku Zakona o pokrajinah /ZPok/ in osnutku Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/ (rok do 31. oktobra 2019);
- 1. september - 30. september 2019: predstavitve osnutka Zakona o pokrajinah /ZPok/ združenjem občin, občinam, političnim strankam in zainteresirani javnosti;
- 16. september 2019: predstavitev osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/ predsedniku RS, predsedniku Vlade RS, predsedniku Državnega zbora RS, predsedniku Državnega sveta RS in predsednikom združenj občin (rok za podajo pripomb do 15. oktobra 2019);

- 17. september 2019: poziv strokovni skupini, delovnim telesom združenj občin ter delovnim telesom parlamentarnih političnih strank za pripravo pripomb in dopolnitev k osnutku Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZPok/ (rok do 17. oktobra 2019);
- 17. oktober 2019: strokovni posvet v Državnem Svetu s predstavitvijo osnutkov Zakona o pokrajinah /ZPok/ in Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/;
- 24. oktober 2019: posvet pri predsedniku Republike Slovenije Borutu Pahorju v okviru aktivnosti "Posveti pri predsedniku" o možnostih uveljavitve pokrajinske zakonodaje, na katerem so bili poleg ostalih k sodelovanju vabljeni predsedniki oz. predstavniki parlamentarnih strank in poslanskih skupin, vseh združenj občin, strokovne skupine za pripravo pokrajinske zakonodaje in druge zainteresirane javnosti;
- 25. oktober 2019 - 25. december 2019: javna razprava o osnutkih zakonov (preko spletne strani e-demokracija.pokrajine.si);
- 15. januar 2020: vložitev pobude volivcem za vložitev predlogov zakonov v sprejem Državnemu zboru (59. člen Zakona o referendumu in ljudski iniciativi /ZRLI/);
- 20. marec 2020: vložitev predloga Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/ in Zakona o pokrajinah /ZPok/ s podpisi najmanj pet tisoč volivcev Državnemu zboru v sprejem.

Vir: <http://www.pokrajine.si/>

5. Predlogi in priporočila strokovne skupine za pripravo pokrajinske zakonodaje

Strokovna skupina za pripravo pokrajinske zakonodaje je na svoji tretji seji, ki je potekala v prostorih Državnega sveta RS dne 4. novembra 2019 sprejela naslednje predloge in priporočila Predsedniku Republike Slovenije, Državnemu svetu Republike Slovenije ter Skupnosti občin Slovenije, Združenju občin Slovenije in Združenju mestnih občin, in sicer:

»- Z vidika zagotavljanja skladnejšega regionalnega razvoja predlagamo razpravo o teritorialnih členitvah Slovenije na osem (8) pokrajin in ob upoštevanju fiskalne, upravne in politične decentralizacije ter upoštevaje predloge iz javnih razprav s slovenskimi občinami podajamo v nadaljnjo razpravo predlog Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/, ki ureja ustanovitev desetih (10) pokrajin in ureditvijo posebnega statusa Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor. Predlagamo, da zakon jasno določi oblike obveznega sodelovanja mestnih občin s posebnim statusom s pokrajinami na območju katerih ležijo. Članice in člani strokovne skupine nasprotujemo členitvam na več od predlaganih desetih (10) pokrajin s posebnim statusom Mestne občine Ljubljana in Mestne občine Maribor. Ne podpiramo ustanovitve pokrajin, ki bi štele manj kot 100.000 prebivalcev.

- V nadaljnjo razpravo predlagamo Zakon o pokrajinah /ZPok/, ki ureja pravni status pokrajine, področja nalog pokrajine, organizacijo pokrajine, sodelovanje prebivalcev pri odločanju, pokrajinsko upravo, načela urejanja financiranja pokrajin, statut pokrajine in pokrajinske predpise, sodelovanje pokrajine z občinami, državnimi organi in medsebojno sodelovanje pokrajin, postopek spremembe imena, sedeža in območja pokrajine, naloge pokrajine ter druge zadeve, pomembne za začetek dela pokrajin.

- Predlagamo, da se v postopek priprave pokrajinske zakonodaje vključi Vlada Republike Slovenije ter s pristojnimi ministrstvi ob sodelovanju s članicami in člani strokovne skupine ter združenji občin pripravi:

- oceno razvojne kapacitete pokrajin in mestnih občin s posebnim statusom ter določitvijo (pospeševalnih) razvojnih nalog, ki se bodo z državne ravni prenesle na pokrajine in mesti s posebnim statusom z dnem začetka delovanja pokrajin ter pristojnosti in nalog, ki se bodo na pokrajine prenesle do leta 2030;
- oceno fiskalne kapacitete z določitvijo avtonomnih virov in sistemom financiranja pokrajin, ki bo upošteval indeks razvojne ogroženosti pokrajin;
- oceno upravljalne sposobnosti pokrajin in mestnih občin s posebnim statusom ter določitvijo upravnih in servisnih nalog, ki se bodo z državne ravni prenesle na pokrajine in mestni občini s posebnim statusom z dnem začetka delovanja pokrajin ter upravnih in servisnih nalog, ki se bodo na pokrajine prenesle postopno do leta 2030;
- finančno in kadrovske oceno vsake pristojnosti in naloge, ki se bo z dnem začetka delovanja pokrajin nanje prenesla z državne ravni. Ob navedenem predlagamo, da se za vsak prenos pristojnosti in naloge pripravi celovit načrt prehoda javnih uslužbencev iz državne uprave na pokrajinske uprave;
- oceno finančnih posledic sprejema Zakona o ustanovitvi pokrajin /ZUPok/ in Zakona o pokrajinah /ZPok/ upoštevaje pristojnosti in naloge, ki se bodo prenesle na pokrajine z državne ravni ob začetku delovanja pokrajin;

- Strategija razvoja lokalne samouprave do leta 2030, s katero se določi postopen prenos pristojnosti in nalog na pokrajine.

- Predlagamo, da se v skladu z določili 143. člena Ustave Republike Slovenije, po določitvi pristojnosti in nalog, ki se bodo na pokrajine prenesle z dnem začetka delovanja, pozove slovenske občine k sodelovanju v postopku sprejema pokrajinske zakonodaje.«.

Vir: <http://www.pokrajine.si/>

6. Vključevanje Občinske uprave Občine Krško v pripravo predpisov

Občinska uprava Občine Krško se od vsega začetka aktivno vključuje v pripravo predlogov zakonov z sodelovanjem v različnih delovnih skupinah Skupnosti občin Slovenije, sodelovanjem na razpravah in sestankih ter s podajo pisnih predlogov in pripomb na samo zakonodajo.

7. Pristojnosti pokrajin

V skladu z določilom prvega odstavka 143. člena Ustave RS je pokrajina samoupravna lokalna skupnost, ki opravlja lokalne zadeve širšega pomena in z zakonom določene zadeve regionalnega pomena. Področja nalog pokrajine so določena z 9. (lokalne zadeve širšega pomena), 10. (naloge regionalnega pomena) in 11. (prenesene državne naloge) členom osnutka Zakona o pokrajinah /ZPok/.

Ožja strokovna skupina je pripravila osnutek kataloga 'Pristojnosti pokrajin' (s pregledom splošnih in posamičnih aktov ter aktov poslovanja pokrajine). Katalog 'Pristojnosti pokrajin' omogoča pregled lokalnih zadev širšega pomena, nalog regionalnega pomena (pregled nalog) in državnih nalog (pregled nalog), ki se bodo ob

ustanovitvi prenesle v izvajanje pokrajinam. Pristojnosti in naloge organov pokrajin so podane posebej za pokrajinski svet, predsednika pokrajine, nadzorni odbor pokrajine, svet občin, pokrajinsko upravo in druga telesa v pokrajini. Vsi predpisi, ki določajo oz. bodo določali pristojnosti in naloge pokrajin so razdeljeni v 10 osnovnih poglavij in v okviru teh v podpoglavja, kjer so razvrščeni posamezni predpisi in so predstavljeni na spletni strani www.pokrajine.si.

Vir: <http://www.pokrajine.si/>

8. Zgodovina »Pokrajine Posavje«

Zgodovina Posavja sega že leta nazaj. Leta 1991 so občine Brežice, Krško in Sevnica s sprejetjem **Statuta Sveta posavskih občin** (Uradni list RS, št. 3/91 in 11/93) ustanovile **Svet posavskih občin** z namenom medsebojnega usklajenega sodelovanja pri obravnavi in urejanju zadev, ki so bile zanje skupnega pomena.

V letu 1995 je bil sprejet Sklep o nadaljevanju dela Sveta posavskih občin. S sklepom se je občinski svet strinjal z nadaljevanjem dela Sveta posavskih občin. Županu je bilo dano pooblastilo za sodelovanje pri pripravi normativnih aktov.

Kasneje 24. 3. 1997 je bil sprejet tudi **Statutarni akt o ustanovitvi Sveta posavskih občin** (Uradni list RS, št. 21/97), ki je v 2. členu določal, da ima svet posvetovalno in usklajevalno funkcijo pri obravnavanju in uresničevanju zadev, ki so skupnega pomena za vse občine ustanoviteljice in njihove prebivalce ter je nosilec aktivnosti in sogovornik državi pri vprašanih nastajanju in ustanovitve pokrajine Posavje. Svet se je aktivno sestajal v naslednjih letih.

Na podlagi 11. člena statutarne akta o ustanovitvi Sveta posavskih občin (Ur. list RS, št. 21/97) je Svet posavskih občin na svoji 4. redni seji, dne 8. 12. 1997 pri obravnavi točke z naslovom **aktivnosti za ustanovitev pokrajine Posavje**, sprejel sklepe, da se:

»- **Svet posavskih občin preimenuje v Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju (v nadaljevanju: SPPU).**

- *Pripravi predlog sprememb Statutarne akta o ustanovitvi Sveta posavskih občin (Ur. list RS, št. 21/97), katerega obravnavajo Občinski sveti občin Brežice, Krško in Sevnica.*

- *Za potrebe priprave aktov in ostale aktivnosti v zvezi z ustanovitvijo pokrajine Posavje imenuje 6 članska delovna skupina.*«.

V januarju leta 1998 so na delovnem razgovoru, ki je, na povabilo Sveta pokrajine Posavje v ustanavljanju (SPPU) in OGZ Posavje, potekal v prostorih Občine Krško, prisotni člani SPPU in predstavniki regijskih inštitucij, ki so že delovale v Posavju, sprejeli naslednje ugotovitve, s katerimi so želeli seznaniti javnost in pristojne institucije:

»1. Ustava Republike Slovenije v svojem 143. členu jasno zagotavlja samostojnost občin pri njihovem povezovanju v pokrajine. To ustavno določilo še jasneje opredeljuje 73. člen Zakona o lokalni samoupravi, ki določa, da se pokrajina ustanovi z zakonom na podlagi določitev občinskih svetov.

2. Obveščeni smo, da je v pripravi Zakon o pokrajini, ki po informacijah s katerimi razpolagamo, ne upošteva zgoraj navedenih ustavnih in zakonskih določil, saj pripravljavci omenjenega zakona ne sodelujejo s predstavniki lokalnih skupnosti. Kriteriji, ki jih pripravljavci omenjenega zakona navajajo so predvsem odraz neživiljenjskih kvantifikacij, ki so v diametralnem nasprotju z vsebinskimi dejavniki posameznega okolja.

3. Posavje je obmejna pokrajina z najbolj frekventnima obmejnima prehodoma Obrežje in Dobova (železnica). Sem sodijo vse specifike, ki jih t.i. »južna meja« prinaša (pojav organiziranega kriminala ...), prav tako pa ni zanemarljiva bližina skoraj dvomilionskega območja. Med specifikami moramo vsekakor upoštevati tudi varnost NEK.

4. V Posavju je že od nekdaj deloval Svet posavskih občin, ki svojega delovanja tudi po spremembah, ki so se izvršile v letu 1994 ni prekinil. V decembru 1997 se je omenjeni svet preimenoval v Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju (SPPU). Potrebne spremembe statutarnega akta so v proceduri sprejemanja na Občinskih svetih občin Sevnica, Krško in Brežice. Vse omenjene aktivnosti nakazujejo resno namero občin Sevnica, Krško in Brežice za ustanovitev pokrajine POSAVJE.

Na temelju navedenih ugotovitev se v Posavju ne moremo strinjati in zato odločno zavračamo vse poskuse ukinjanja Uprave za notranje zadeve Krško. Naše stališče smo pripravljani v vsakem trenutku zagovarjati s strokovnimi argumenti.«.

V nadaljevanju je bila 2. februarja 1998 podpisana **Deklaracija političnih strank Posavja o ustanovitvi pokrajine Posavje** z naslednjo vsebino:

»Spodaj podpisane politične stranke v Občinah Krško, Brežice in Sevnica:

- Slovenski krščanski demokrati,
- Združena lista socialnih demokratov,
- Socialdemokratska stranka,
- Slovenska nacionalna stranka,
- Slovenska nacionalna desnica,
- Liberalna demokracija Slovenije,
- Slovenska ljudska stranka,
- Demokratska stranka Slovenije,
- Zeleni Slovenije

ugotavljamo:

- da zamujajo priprave za sprejem Zakona o pokrajinah,
- da se v pripravah zakona postavljajo kriteriji, ki onemogočajo ustanovitev pokrajine Posavje,
- da se s strani državnih organov začenjajo aktivnosti za ukinitve nekaterih državnih ustanov v Posavju in njihove premestitve v sosednja območja.

Politične stranke Posavja izkazujemo enoten interes, da se oblikuje pokrajina Posavje, kot osnova za nadaljnji gospodarski, kulturni, demografski in socialni razvoj tega obmejnega dela Republike Slovenije.

Zgodovinska dejstva dokazujejo, da so pretekle delitve Posavja med sosednje regije bistveno omejevale vsestranski razvoj tega dela države.

Zato upravičeno pričakujemo, da bomo v okviru samostojne Slovenije in v svoji pokrajini končno zagotovili možnosti za enakovreden in, z drugimi deli države, primerljiv družbeni razvoj ter tako izkoristili naše potencialne možnosti.

Državni zbor Republike Slovenije, Državni svet Republike Slovenije, Vlado Republike Slovenije in vsa ministrstva v Republiki Sloveniji, pristojno Komisijo za lokalno samoupravo pri Državnem zboru Republike Slovenije, zavode v sestavi ministrstev za določena interesna področja, obveščamo, da v Posavju potekajo aktivnosti za ustanovitev pokrajine Posavje.

Zaradi tega zahtevamo:

- da Vlada Republike Slovenije nemudoma nadaljuje z aktivnostmi za sprejem Zakona o pokrajinah, ki naj na osnovi kvalitativnih kriterijev omogoči ustanovitev pokrajine Posavje,*
- da se v času do sprejema Zakona o pokrajinah in ustanovitve pokrajine Posavje ne izvajajo nikakršni ukrepi, ki bi zmanjševali pristojnosti ali ukinjali posamezne državne institucije, locirane v Posavju.*
- da se zagotovi ustanovitev tistih državnih institucij, katerih naloge bodo v skladu z Zakonom o pokrajinah prenešene v pokrajinsko pristojnost in jih Posavje še nima, ter se pričnejo aktivnosti za ustanovitev le-teh.*
- da se na podlagi 143. člena Ustave Republike Slovenije, Zakona o lokalni samoupravi in Statutov Občin Krško, Brežice in Sevnica, nadaljujejo aktivnosti za čim hitrejšo ustanovitev pokrajine Posavje.*
- da Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju pospeši ustanovitev vseh potrebnih delovnih teles v smislu uresničevanja te deklaracije.*

S to deklaracijo politične stranke Posavja izražamo enotno voljo o ustanovitvi pokrajine Posavje.”.

V letu 2000 je bil sprejet Sklep Občinskega sveta Občine Krško - opredelitev do predloga Zakona o Pokrajini Posavje (28. 9. 2000) - Občinski svet in občinska uprava sta se ves čas do takrat aktivno udeleževala pri podajanju pripomb na zakonodajo.

V decembru leta 2001 je Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju, na svoji 14. seji pri obravnavi točke: **Regionalizem v Republiki Sloveniji in možnosti za ustanovitev pokrajine Posavje** sprejel sklep v naslednji vsebini:

“S K L E P

I.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju predlaga pripravljavcem Zakona o pokrajinah, da upoštevajo zgodovinski razvoj Posavja kot celote. Vsako poseganje v ustaljene tokove regionalne organiziranosti bi zopet grobo poseglo v življenje Posavcev, zato smo prepričani, da je pri formiranju Zakona o pokrajinah nujno predvideti Posavje kot bodočo pokrajino.

II.

Posavje kot področje z razvojnimi težavami samo v takšnem formiranju pokrajin vidi tudi svojo razvojno možnost v prihodnosti.«.

V marcu 2003 je Regijski pospeševalni center Posavje pripravil obširno in obrazloženo delovno gradivo z naslovom "Posavje - regija danes, pokrajina jutri", ki je vsebinsko zaokroženo poudarilo funkcije in pomen posavske regije.

Prav tako je v letu 2003 Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju z "Regionalizacijo Slovenije (12. 6. 2003) - pripombami in pobudami posavskih občin" seznanjal tudi Vlado RS in predsednika Vlade RS.

Istega leta je bil sprejet tudi Sklep o aktivnostih Posavja ob sprejemanju zakonodaje na področju regionalizacije RS (26. 6. 2003). S sklepom je Občinski svet izrazil podporo regionalizaciji Slovenije in podprl ustanovitev pokrajine Posavje s sedežem v Krškem.

V letu 2004 je bil sprejet Sklep o imenovanju Komisije za ustanovitve in določitve sedeža Pokrajine Posavje (20. 5. 2004). Naloge te komisije so bile, da pripravlja predloge in utemeljitve za ustanovitev Pokrajine Posavje in njenega sedeža.

Kasneje v letu 2005 pa je Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju, na svoji 23. seji pri točki **Predstavitev Zakona o vzpodbujanju skladnega regionalnega razvoja ter zakonodaje s področja regionalizacije oz. lokalne samouprave**, sprejel sklep z naslednjo vsebino:

"S K L E P

I.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju podpira predlog Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja, saj meni, da je primerna osnova za zagotovitev enakomernejšega razvoja vseh delov Republike Slovenije.

II.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju podpira aktivnosti Vlade Republike Slovenije pri spremembi zakonodaje s področja državne uprave in lokalne samouprave ter pri sprejemanju nove zakonodaje za ustanovitev pokrajin v Sloveniji z namenom, da se izboljša učinkovitost in racionalizacija uprave ter zagotovi skladnejši regionalni razvoj.

III.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju podpira predlog, da se upravna reorganizacija in ustanovitev pokrajin v Sloveniji vodi in izvede istočasno, na osnovi terminskega plana Vlade Republike Slovenije po predhodno sprejetem konsenzu s strani lokalnih skupnosti.

IV.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju ponovno poudarja, da je potrebno pri umeščanju ustanov državnega in pokrajinskega pomena upoštevati policentrično

delitev služb, ki je v Posavju že izvedena, pri umeščanju novih institucij pa je potrebno doseči čim večje soglasje vseh posavskih občin

V.

Svet pokrajine Posavje v ustanavljanju predlaga, da se pri ustanavljanju pokrajin ali regij odslej uporablja ime Posavje oziroma Posavska regija in nič več Spodnjeposavska regija (primer, kje naj se ime spremeni: 2. odstavek 7. člena predlaganega Zakona o vzpodbujanju skladnega regionalnega razvoja).«.

V letu 2005 je Občinski svet Občine Krško sprejel **Sklep o aktivnostih za ustanovitev in določitev sedeža upravnega okraja in sedeža pokrajine Posavje v Krškem** (21. 7. 2005). Na ta način je Občinski svet izrazil podporo aktivnosti za oblikovanje pokrajin s sedežem pokrajine Posavje v Krškem.

V let 2007 je bilo oblikovano **Mnenje o območju, imenu in sedežu pokrajine Posavje** (19. 7. 2007). Občinski svet se je strinjal z območjem in imenom pokrajine »Posavska pokrajina«, ki obsega območje občin: Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško in Sevnica s tem, da podpira vključitev v to območje tudi občin Radeče in Bistrica ob Sotli. Kot sedež je določeno mesto Krško.

Svet regije Posavje je na 2. razširjeni izredni seji dne 9. 6. 2008, ki so se je udeležili tudi poslanci Državnega zbora, državni svetnik in predstavniki vseh parlamentarnih političnih strank, zastopanih v občinskih svetih 5 posavskih občin, v zvezi s prihajajočim posvetovalnim referendumom o pokrajinah sprejel sledeča stališča in sklepe:

“I. Svet regije Posavje ugotavlja, da smo občine, ki sestavljamo predlagano pokrajino Posavje, v preteklih 15 letih dokazale, da je pokrajina Posavje samostojna in geografsko zaključena regija, ki je ekonomsko učinkovita in sposobna skrbeti za lasten razvoj. To smo dokazali s pripravo in izvajanjem nekaterih največjih energetskih in kohezijskih projektov v Sloveniji, kot so veriga hidroelektrarn na spodnji Savi, projekt izgradnje čistilnih naprav in projekt Centra za ravnanje z odpadki Dolenjske, Bele krajine in Posavja. Da znamo skrbeti za lasten razvoj, smo dokazali s projekti razvoja visokošolskega izobraževanja, ki je vezano na stebre regijskega gospodarstva, s projektom izgradnje gospodarskega središča Phoenix in ostalimi regijskimi projekti. Naši rezultati nam dajejo pravico in odgovornost do združevanja v samostojno pokrajino Posavje, ne glede na to, ali bo Republika Slovenija na koncu razdeljena na 6, 8, ali 13 pokrajin, Posavje bo samostojna pokrajina.

II. Čeravno je prihajajoči posvetovalni referendum o pokrajinah v nacionalnih medijih predstavljen kot nepomemben, daje nam, prebivalkam in prebivalcem Posavja, zgodovinsko priložnost, da z glasovanjem ZA pokrajino Posavje na prihajajočem posvetovalnem referendumu 22. 6. 2008 potrdimo rezultate našega skupnega dela zadnjih 15 let.

Svet regije Posavje poziva vse prebivalce in prebivalke regije Posavje, da se 22. 6. 2008 udeležijo posvetovalnega referenduma o pokrajinah in z glasom ZA glasujejo za ZA samostojno pokrajino Posavje.«.

Na ta način je bil sprejet **Sklep o podpori Posavski pokrajini na posvetovalnem referendumu o območjih in imenih pokrajin v Sloveniji** (19. 6. 2008). Sklep poziva prebivalce občin Brežice, Kostanjevica na Krki, Krško, Radeče in Sevnica, da se udeležijo glasovanja na referendumu in glasujejo za ustanovitev Posavske pokrajine. Kot sedež je ponovno predlagano mesto Krško.

Več kot 10 let po skupnem nastopu vseh političnih strank v Posavju, ki so leta 1998 podpisale deklaracijo o ustanovitvi svoje pokrajine, so 11. 11. 2010 Posavci zopet dokazali svojo enotnost. Na skupni seji krškega, brežiškega, sevniškega in kostanjeviškega občinskega sveta, so namreč ponovno potrdili deklaracijo in napovedali odločen boj proti centralizaciji Slovenije oziroma ukinitvi nekaterih pomembnih institucij in gospodarskih družb, ki delujejo v regiji. **Sklep o obstoju regijskih institucij v Posavju in ustanovitvi pokrajine Posavje** (11. 11. 2010) vsebuje poziv Vladi RS naj nadaljuje z začetimi reformami na področju regionalnega razvoja in na sprejem ustreznih kriterijev za oblikovanje pokrajin. Vsebuje tudi poziv, naj se v tem procesu ne ukinjajo državne institucije s sedežem v Posavju.

Vsi navedeni dokumenti kažejo veliko prizadevanje posavskih občin in več kot utemeljeno zahtevo za ustanovitev pokrajine Posavje, kar je nujno predočiti tudi pripravljalcu pokrajinske zakonodaje.

V tem času so bila pripravljena tudi:

- številna gradiva na temo Pokrajine Posavje in mesta Krško kot mestne občine,
- pozivi Vladi RS,
- pripombe in predlogi na pripravljeno zakonodajo v celotnem obdobju do danes.

Občinska uprava Občine Krško se je v letih 2015 in 2016 tudi zelo aktivno vključevala v pripravo strategije razvoja lokalne samouprave s svojimi pisnimi pripombami in sodelovanjem na posvetih.

9. Predlog Zakona o pokrajinah in predlog Zakona o ustanovitvi pokrajin

V prvem osnutku pokrajinske zakonodaje je bilo v 5. členu osnutka Zakona o ustanovitvi pokrajin (avgust 2019) določeno, da občina Krško oz. posavske občine spadajo v Dolenjsko pokrajino, s sedežem Dolenjske pokrajine v Novem mestu, sedežem pokrajinskega sveta v Krškem in sedežem sveta občin v Kočevju. Predlog je predvideval enajst pokrajin.

Zadnji predlog (oktober 2019), ki je objavljen na spletni strani projekta predvideva deset pokrajin, in sicer: Dolenjsko-belokranjsko, Gorenjsko, Goriško, Koroško-šaleško, Osrednjeslovensko, Savinjsko, Štajersko, Pomursko, Primorsko-notranjsko in Zasavsko-posavsko pokrajino. Poseben status pa naj bi imeli mestni občini Ljubljana in Maribor.

Nov predlog 15. člena se tako glasi:

“15. člen

(Zasavsko-posavska pokrajina)

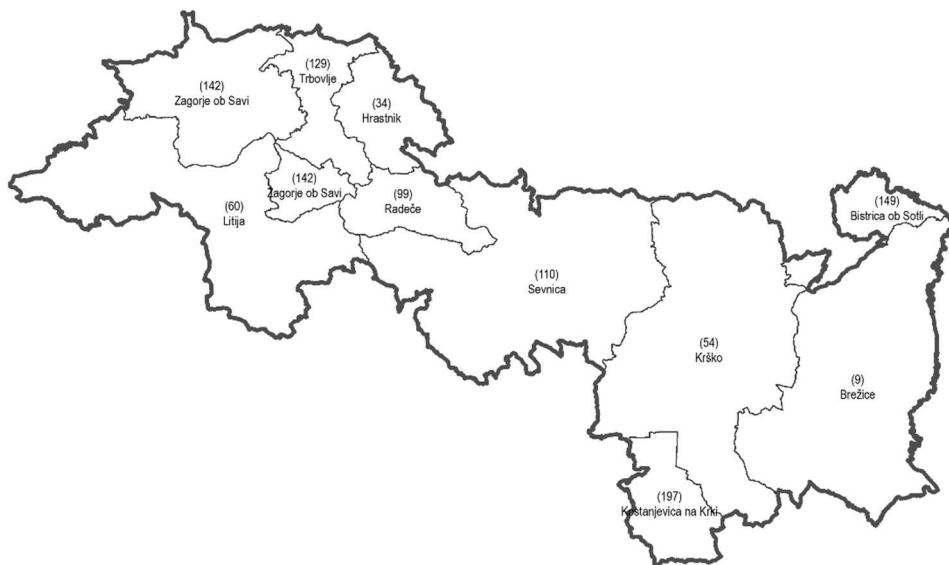
(1) Ustanovi se Zasavsko-posavska pokrajina.

(2) Zasavsko-posavska pokrajina obsega občine: Bistrica ob Sotli, Brežice, Hrastnik, Kostanjevica na Krki, Krško, Litija, Radeče, Sevnica, Trbovlje in Zagorje ob Savi.

(3) Sedež Zasavsko-posavske pokrajine je v Krškem. Sedež pokrajinskega sveta je v Brežicah. Sedež sveta občin je v Zagorju ob Savi.

(4) Prvi pokrajinski svet Zasavsko-posavske pokrajine šteje 33 članov.”

Zasavsko-posavska pokrajina

šifra občine	občina	št. prebivalcev*	površina
149	Bistrica ob Sotli	1.421	31 km ²
9	Brežice	24.336	268 km ²
34	Hrastnik	9.305	95 km ²
197	Kostanjevica na Krki	2.534	58 km ²
54	Krško	26.383	287 km ²
60	Litija	15.378	221 km ²
99	Radeče	4.358	52 km ²
110	Sevnica	17.444	272 km ²
129	Trbovlje	16.383	58 km ²
142	Zagorje ob Savi	16.747	147 km ²
skupaj:		134.289	1.489 km²

Vir: SURS (www.stat.si), 2019. *Število prebivalcev s stalnim prebivališčem v občini na dan 1. 7. 2019.

Z besedilom je tako določeno, da se ustanovi Zasavsko-posavska pokrajina, ki obsega območje občin: Bistrica ob Sotli, Brežice, Hrastnik, Kostanjevica na Krki, Krško, Litija, Radeče, Sevnica, Trbovlje in Zagorje ob Savi. Na območju pokrajine, ki obsega 1.489 km², živi 134.289 prebivalcev. Sedež pokrajine je v Krškem; sedež pokrajinskega sveta je v Brežicah; sedež sveta občin pa v Zagorju ob Savi. Prvi pokrajinski svet šteje 33 članov.

10. Predlog Občinskemu svetu Občine Krško

Občinskemu svetu predlagamo, da v skladu z zgoraj navedenimi obrazložitvimi predlagano gradivo obravnava in sprejme informacijo glede predloga nove pokrajinske delitve Slovenije oziroma sprejme sklep v ustrezni vsebini.

Pripravila:

Služba za pravne in splošne
zadeve
vodja oddelka:
Natalija Geršak

Predlagatelj:

mag. Miran Stanko
župan